

Justitieutskottets betänkande

1977/78:21

med anledning av propositionen 1977/78:77 om vissa frågor rörande trafik med motorredskap och traktorer jämte motion

Propositionen m. m.

I propositionen 1977/78:77 har regeringen (kommunikationsdepartementet) efter hörande av lagrådet föreslagit riksdagen att anta i propositionen framlagda förslag till

1. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
2. lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
3. lag om ändring i lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov,
4. lag om ändring i körkortslagen (1977:477).

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll hänvisar utskottet till vad utskottet anför under rubriken Utskottet.

I samband med propositionen behandlar utskottet den med anledning av propositionen väckta motionen 1977/78:519 av Birger Rosqvist m. fl. (s), vari hemställs att riksdagen beslutar att i enlighet med vad i motionen anförts avslå förslaget om begränsning av förarens ansvar efter alkoholförtäring vid förande av traktor och motorredskap.

De vid propositionen fogade lagförslagen är av följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrives att 1 § trafikskadelagen (1975:1410)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller trafikförsäkring för motordrivet fordon och ersättning från trafikförsäkring för skada i följd av trafik med motordrivet fordon (trafikskadeersättning). Lagen tillämpas dock ej på

1. motordrivet fordon som är avsett att föras av gående,
 2. motordrivet fordon när det användes för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde,
 3. motorredskap.
- 3. motorredskap som varken är
eller bör vara registrerat i bilregistret.*

Har till motordrivet fordon som omfattas av lagen kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1978.

¹ Lagen omtryckt 1977: 949.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott

Härigenom föreskrives i fråga om lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott

dels att 4 § 1 och 2 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i lagen skall införas ett nytt moment, 4 § 3 mom., av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

1 mom.¹ Den som vid förande av motordrivet fordon eller spårvagn varit så påverkad av starka drycker, att det kan antagas, att han icke på betryggande sätt kunnat föra fordonet eller spårvagnen, dömes för rattfylleri till fängelse i högst ett år eller, där omständigheterna är mildrande, till böter, dock lägst tjugofem dagsböter.

Till samma straff dömes föraren, om han av annat berusningsmedel var så påverkad som nyss sagts.

Den som fört *motorfordon, terrängmotorfordon, traktor med släpfordon* eller spårvagn efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 1,5 promille eller däröver, skall anses ha varit så påverkad av starka drycker under färden, som i första stycket sägs.

2 mom.² Är det ej styrkt, att förare av *motorfordon, terrängmotorfordon, traktor med släpfordon* eller spårvagn var så påverkad, som i 1 mom. första stycket sägs, men har han fört fordonet eller spårvagnen efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 0,5 men ej till 1,5 promille, dömes till böter, dock lägst tio dagsböter, eller fängelse i högst sex månader.

Den som fört *motordrivet fordon* eller spårvagn efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 1,5 promille eller däröver, skall anses ha varit så påverkad av starka drycker under färden, som i första stycket sägs.

2 mom. Är det ej styrkt, att förare av *motordrivet fordon* eller spårvagn var så påverkad, som i 1 mom. första stycket sägs, men har han fört fordonet eller spårvagnen efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 0,5 men ej till 1,5 promille, dömes till böter, dock lägst tio dagsböter, eller fängelse i högst sex månader.

3 mom. Vad som sägs i 1 mom. tredje stycket och 2 mom. gäller ej förare av

1. motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående,

¹ Senaste lydelse 1975:611.

² Senaste lydelse 1975:611.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

*2. traktor utan släpfordon eller
motorredskap, när fordonet föres
annorstädes än på väg.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1978.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov

Härigenom föreskrives att 2 § lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Alkoholutandningsprov får rutinmässigt företagas på

1. förare av *motorfordon* som stoppas vid i förväg beordrad trafikkontroll.

2. den som kan antagas under förande av *motorfordon* ha, med eller utan skuld, haft del i uppkomsten av trafikolycka.

3. den som kan misstänkas för att under förande av *motorfordon* ha begått brott enligt 1–3 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott eller sådan enligt vägtrafikungörelsen (1972:603) straffbelagd förseelse som avser

a. färdhastighet,

b. skyldighet att stanna fordon,

c. skyldighet att ha föreskriven fordonslykta tänd.

Bestämmelserna i första stycket om förare av *motorfordon* gäller även förare av *terrängmotorfordon*, *traktor med släpfordon* och *spårvagn*.

1. förare av *motordrivet fordon* som stoppas vid i förväg beordrad trafikkontroll.

2. den som kan antagas under förande av *motordrivet fordon* ha, med eller utan skuld, haft del i uppkomsten av trafikolycka.

3. den som kan misstänkas för att under förande av *motordrivet fordon* ha begått brott enligt 1–3 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott eller sådan enligt vägtrafikungörelsen (1972:603) straffbelagd förseelse som avser

a. färdhastighet,

b. skyldighet att stanna fordon,

c. skyldighet att ha föreskriven fordonslykta tänd.

Bestämmelserna i första stycket om förare av *motordrivet fordon* gäller även förare av *spårvagn*. *De gäller ej förare av motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående, och ej heller förare av traktor utan släpfordon eller motorredskap, när fordonet föres annorstädes än på väg.*

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1978.

4 Förslag till

Lag om ändring i körkortslagen (1977:477)

Härigenom föreskrives att 23 § körkortslagen (1977:477) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

Har körkortshavare vid förande av motordrivet fordon eller spårvagn gjort sig skyldig till grov vårdslöshet eller visat uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom eller företett tydliga tecken på påverkan av starka drycker eller annat ämne, eller saknar han till följd av sjukdom, skada eller dylikt förutsättningar att föra körkortspliktigt fordon på ett trafiksäkert sätt, omhändertages körkortet.

Misstänkes att körkortshavare vid förande av *motorfordon, terrängmotorfordon, traktortåg* eller spårvagn har brutit mot 4 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och hade han före färdens slut förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod uppgick till minst 0,5 promille under eller efter färden omhändertages körkortet sedan analysbevis har erhållits. Är fråga om brott mot 4 § 2 mom. nämnda lag, men uppgick alkoholkoncentrationen ej till 0,8 promille, får om omständigheterna vid brottet kan anses mildrande, körkortet omhändertagas endast om körkortshavaren tidigare har dömts för brott mot 4 § nämnda lag.

Misstänkes att körkortshavare vid förande av *motordrivet fordon* eller spårvagn har brutit mot 4 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och hade han före färdens slut förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod uppgick till minst 0,5 promille under eller efter färden omhändertages körkortet sedan analysbevis har erhållits. Är fråga om brott mot 4 § 2 mom. nämnda lag, men uppgick alkoholkoncentrationen ej till 0,8 promille, får om omständigheterna vid brottet kan anses mildrande, körkortet omhändertagas endast om körkortshavaren tidigare har dömts för brott mot 4 § nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1978.

Utskottet

I propositionen föreslås ändring dels i reglerna om trafikförsäkring av vissa motorredskap, dels i bestämmelserna om ansvar för trafikonykterhet vid förande av vissa motordrivna fordon.

Trafikförsäkring m. m. av vissa motorredskap

Med motorredskap förstås enligt vägtrafikkörfattningarna motordrivet fordon som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som är konstruerat för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen och endast med svårighet kan ändras till högre hastighet.

Enligt gällande bestämmelser i bilregisterkungörelsen (1972:599) och vägtrafikskattelagen (1973:601) skall motorredskap som med tillkopplat släpfordon används i vägtrafik för godstransport i princip vara registrerat, besiktigt och beskattat. Om redskapet används för persontransport är det emellertid undantaget från dessa bestämmelser. I propositionen förordas att motorredskap, som används för persontransport på väg som ej är enskild, skall vara registrerat, besiktigt och beskattat, vilket kan åstadkommas genom ändringar i bilregisterkungörelsen, som det ankommer på regeringen att vidta.

Trafikskadelagen (1975:1410) gäller trafikförsäkring för motordrivet fordon och ersättning från trafikförsäkring för skada i följd av trafik med motordrivet fordon (trafikskadeersättning). Lagen tillämpas dock inte på bl. a. motorredskap. I propositionen anför departementschefen att det enligt hans mening är angeläget att bestämmelserna om trafikförsäkring och trafikskadeersättning blir tillämpliga såväl på de motorredskap med tillkopplat släpfordon som används för godstransport som på dem vilka används för persontransport. I propositionen föreslås en ändring i 2 § trafikskadelagen, enligt vilken från lagens tillämpning endast undantas sådana motorredskap som varken är eller bör vara registrerade i bilregistret.

Genom de aktuella författningsändringarna avses bl. a. att motverka att äldre lastbilar, såsom skett på senare tid, byggs om så att de kan klassificeras som motorredskap och användas för persontransport utan att vara registrerade, besiktigade, beskattade eller försäkrade.

Det i propositionen upptagna förslaget till ändring i trafikskadelagen (1975:1410) föranleder ej någon erinran eller något uttalande från utskottets sida.

Trafiknykterhetsreglernas tillämpning på traktorer utan släpfordon och motorredskap

Regler om straffrättsligt ansvar för onykterhet vid förande av motordrivna fordon finns i 4 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott (trafikbrottslagen). Enligt 1 mom. första stycket skall den dömas för rattfylleri som vid

förande av motordrivet fordon eller spårvagn varit så påverkad av starka drycker, att det kan antas att han inte på betryggande sätt kunnat föra fordonet eller spårvagnen. Straffet är fängelse i högst ett år eller, där omständigheterna är mildrande, böter, dock lägst 25 dagsböter.

Enligt 1 mom. tredje stycket skall den som fört motorfordon, terrängmotorfordon, traktor med släpfordon eller spårvagn efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 1,5 promille eller däröver anses ha varit så påverkad av starka drycker som sägs i första stycket.

Enligt 2 mom. gäller att om det inte är styrkt att förare av motorfordon, terrängmotorfordon, traktor med släpfordon eller spårvagn varit så påverkad, som sägs i 1 mom. första stycket, men om han har fört fordonet eller spårvagnen efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 0,5 men ej till 1,5 promille, så skall han dömas till böter, dock lägst 10 dagsböter, eller fängelse i högst sex månader. Gärningen betecknas i praxis rattonykterhet.

Motordrivna fordon indelas enligt vägtrafikförfattningarna i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon. Förare av samtliga dessa fordon kan alltså dömas för rattfylleri enligt huvudregeln i 4 § 1 mom. första stycket trafikbrottslagen. Om det ej föreligger bevisning om alkoholkoncentrationen i blodet eller om koncentrationen ej uppgår till 1,5 promille, kan ansvar ändå ådömas på grund av annan bevisning angående alkoholpåverkans inverkan på körningen.

De presumptionsregler, s. k. promilleregler, angående påverkansgraden som intagits i 1 mom. tredje stycket och i 2 mom. gäller ej förande av alla motordrivna fordon. Undantagna är motorredskap och traktorer utan släpfordon. Detta innebär att förare av sådana fordon, även om det visas att alkoholkoncentrationen i blodet uppgick till 1,5 promille, inte kan dömas för rattfylleri om det inte föreligger bevisning angående alkoholpåverkans inverkan på körningen. Ansvar för rattonykterhet kan över huvud taget inte ådömas förare av traktor utan släpfordon eller motorredskap.

Promillereglerna i trafikbrottslagen hade, såvitt nu är i fråga, i sak samma innehåll när lagen tillkom år 1951. I förarbetena uttalades bl. a. att de erfarenheter som fastställande av promillegränserna byggde på väsentligen hänförde sig till fordon med hög konstruktiv hastighet och att dessa erfarenheter därför knappast kunde tillmätas avgörande betydelse för att utsträcka promillereglerna också till fordon med låg konstruktiv hastighet såsom skördetröskor, järnhjulstraktorer m. fl. Vidare erinrades om att exempelvis en sådan verkan av alkoholkonsumtion som förlängd reaktionstid naturligen ej behövde ha samma följder när föraren hade hand om ett långsamgående fordon som när han förde ett snabbt fordon (prop. 1951:30 s. 271).

Frågan om promillereglernas tillämpning på förare av traktor utan släpfordon och motorredskap togs upp i en motion som väcktes vid 1976/77

års riksmöte. I sitt av riksdagen godkända betänkande med anledning av motionen (JuU 1977/78:3) uttalade utskottet att det delade motionärernas uppfattning att förändret av motorredskap och traktor utan släp kan innebära påtagliga risker i trafiken, inte minst på grund av storleken och tyngden hos en del av dessa fordon. Trafikbrottslagens promilleregler borde därför enligt utskottets mening i princip göras tillämpliga även på förare av sådana fordon. Med hänsyn till pågående lagstiftningsarbete inom regeringens kansli borde dock motionen enligt utskottets mening inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Departementschefen framhåller i propositionen att de flesta traktorer och motorredskap har en avsevärd storlek och tyngd, vilket medför att felaktigt framförande ofta kan innebära en påtaglig fara för person och egendom. Han uttalar också att det numera förekommer en rad olika typer av tunga motorredskap, t. ex. grävmaskiner, mobilkranar och gaffeltruckar, samt att såväl traktorer som motorredskap nu används i långt större utsträckning än när nuvarande trafiknykterhetsbestämmelser kom till. Olyckor med sådana fordon kan enligt departementschefen få allvarliga skadeverkningar, och samtliga trafiknykterhetsbestämmelser bör därför i princip tillämpas också på traktorer utan släpfordon och på motorredskap.

Mot den angivna bakgrunden föreslås i propositionen sådana ändringar i 4 § trafikbrottslagen att promillereglerna i princip blir tillämpliga på förande av alla motordrivna fordon. Med hänsyn till att generellt gällande promilleregler skulle kunna träffa vissa fall, där trafiksäkerhetssynpunkter inte motiverar att de tillämpas, föreslås emellertid den begränsningen i reglernas tillämplighet att de inte skall gälla förare av motordrivet fordon som är avsett att föras av gående och inte heller traktor eller motorredskap när fordonet förs annorstädes än på väg.

De i propositionen föreslagna ändringarna i trafikbrottslagen föranleder följdändringar i 23 § körkortslagen (1977:477) och 2 § lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov.

I motionen 1977/78:519 yrkas att förslaget om begränsning av promillereglernas tillämpning till förande på väg skall avslås. Enligt motionärernas mening motiverar trafiksäkerhetssynpunkter mycket väl att reglerna tillämpas också i de fall då en alkoholpåverkad förare av traktor kör på en åker även om han då inte direkt utsätter andra för trafiksäkerhetsrisker. Reglerna bör enligt motionärernas mening också gälla för truckar, mobilkranar och grävmaskiner som är konstruerade för åkande förare och för förflyttning på väg även om de inte framförs på väg.

Den av motionärerna väckta frågan togs upp av flera remissinstanser under remissbehandlingen av 1966 års trafiknykterhetskommittés betänkande (SOU 1970:61) Trafiknykterhetsbrott. För fall där det kunde te sig mindre rimligt att ansvar ådömes, exempelvis när en traktor flyttas på en åker eller ett motorredskap används på villatomt, föreslog hovrätten över Skåne och Blekinge en starkt begränsad ansvarsfrihetsregel som kunde inskränkas att

gälla endast då fordonet inte framfördes på väg. Andra remissinstanser föreslog införande av möjlighet till åtalsunderlåtelse i fall av denna art.

Utskottet tillstyrker i överensstämmelse med sitt ovan berörda ställningstagande tidigare under innevarande riksmöte att promillereglerna i princip görs tillämpliga på alla motordrivna fordon.

När det gäller frågan vilka begränsningar i promillereglernas tillämpning som bör uppställas vill utskottet anföra följande.

I enlighet med vad som föreslås i propositionen bör enligt utskottets mening fordon, som är avsedda att föras av gående, undantas från promillereglernas tillämpningsområde.

Utskottet delar departementschefens bedömning att de trafiksäkerhetssynpunkter som motiverar de straffrättsliga trafiknykterhetsbestämmelserna inte kan anses kräva att det nu föreslagna utsträckta straffansvaret för förare av vissa motordrivna fordon efter alkoholförtäring skall gälla vid körning på annan plats än väg. På grund härav och då strafflagstiftningen principiellt inte bör utsträckas längre än vad som är motiverat med hänsyn till de intressen som i det enskilda fallet skall skyddas genom ett straffbud, tillstyrker utskottet bifall till de i propositionen upptagna förslagen till lag om ändring i trafikbrottslagen och lag om ändring i lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov samt avstyrker således bifall till motionen 519.

Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1977:477) föranleder inte någon erinran eller något uttalande från utskottets sida.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen antar det genom propositionen 1977/78:77 framlagda förslaget till lag om ändring i trafikskadlagen (1975:1410),
2. att riksdagen beträffande lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott med avslag på motionen 1977/78:519 i denna del antar de genom propositionen framlagda förslagen till lag om ändring i nämnda lag,
3. att riksdagen beträffande lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i nämnda lag,
4. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1977:477).

Stockholm den 2 mars 1978

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Bertil Johansson (c), Arne Nygren (s), Lilly Bergander (s), Gunde Raneskog (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Håkan Winberg (m), Svea Wiklund (c), Gunilla André (c), Ella Johansson (c), Helge Klöver (s), Martin Segerstedt (s) och Bonnie Bernström (fp).

Reservationer

1. vid 2 och 3 i utskottets hemställan

av Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Arne Nygren (s), Lilly Bergander (s), Kerstin Andersson i Kumla (s), Helge Klöver (s) och Martin Segerstedt (s), som beträffande *lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott* anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "motionen 519" bort ha följande lydelse:

Vad gäller den i propositionen upptagna begränsningen beträffande de ifrågavarande fordonens framförande på annan plats än väg vill utskottet framhålla att det enligt utskottets mening är angeläget att man i trafiknykterhetslagstiftningen inte avviker från den principiella inställningen att förande av motordrivna fordon inte bör ske efter alkoholförtäring. Det bör vidare beaktas att traktorer och motorredskap i många fall används på platser som utan att vara väg dock kan vara så frekventerade att fordonens framförande efter alkoholförtäring kan innebära stora risker. Utskottet tänker här främst på exempelvis fabriksområden, byggarbetsplatser och parker. Någon avgörande skillnad i detta hänseende kan, när det gäller traktorer, inte anses föreligga mellan traktorer med eller utan släpfordon. Vidare har man, om en alkoholförvärdad förare för ett fordon på annan plats än väg, att räkna med faran för att han för ut fordonet på väg.

Vad nu anförts leder utskottet till uppfattningen att det i propositionen upptagna undantaget från promillereglernas tillämplighet när fordonet förs på annan plats än väg bör utgå.

Utskottets ställningstagande ovan föranleder en följdändring i förslaget till lag om ändring i lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov.

Utskottet tillstyrker således bifall till motionen 519.

dels att hemställan vid 2 och 3 bort ha följande lydelse:

2. att riksdagen beträffande *lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott* i anledning av propositionen och med bifall till motionen 1977/78:519 i denna del antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i nämnda lag med den ändringen att 4 § erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

4 §

1 mom. Den som vid förande av motordrivet fordon eller spårvagn varit så påverkad av starka drycker, att det kan antagas, att han icke på betryggande sätt kunnat föra fordonet eller spårvagnen, dömes för rattfylleri till fängelse i högst ett år eller, där omständigheterna är mildrande, till böter, dock lägst tjugofem dagsböter. Till samma straff dömes föraren, om han av annat berusningsmedel var så påverkad som nyss sagts. Den som fört motordrivet fordon eller spårvagn efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 1,5 promille eller därutöver, skall anses ha varit så påverkad av starka drycker under färden, som i första stycket sägs.

2 mom. Är det ej styrkt, att förare av motordrivet fordon eller spårvagn var så påverkad, som i 1 mom. första stycket sägs, men har han fört fordonet eller spårvagnen efter att ha förtärt starka drycker i sådan mängd att alkoholkoncentrationen i hans blod under eller efter färden uppgick till 0,5 men ej till 1,5 promille, dömes till böter, dock lägst tio dagsböter, eller fängelse i högst sex månader.

3 mom. Vad som sägs i 1 mom. tredje stycket och 2 mom. gäller ej förare av

3 mom. Vad som sägs i 1 mom. tredje stycket och 2 mom. gäller ej förare av motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående.

1. motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående,

2. traktor utan släpfordon eller motorredskap, när fordonet föres annorstädes än på väg.

3. att riksdagen beträffande lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov i anledning av propositionen och med bifall till motionen 1977/78:519 i denna del antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i nämnda lag med den ändringen att 2 § erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

2 §

Alkoholutandningsprov får rutinmässigt företagas på

1. förare av motordrivet fordon som stoppas vid i förväg beordrad trafikkontroll,

2. den som kan antagas under förande av motordrivet fordon ha, med eller utan skuld, haft del i uppkomsten av trafikolycka,

3. den som kan misstänkas för att under förande av motordrivet fordon ha

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

begått brott enligt 1–3 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott eller sådan enligt vägtrafikkungörelsen (1972:603) straffbelagd förseelse som avser

- a. färdhastighet,
- b. skyldighet att stanna fordon,
- c. skyldighet att ha föreskriven fordonslykta tänd.

Bestämmelserna i första stycket om förare av motordrivet fordon gäller även förare av spårvagn. De gäller ej förare av motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående, och ej heller förare av traktor utan släpfordon eller motorredskap, när fordonet föres annorstädes än på väg.

Bestämmelserna i första stycket om förare av motordrivet fordon gäller även förare av spårvagn. De gäller ej förare av motordrivet fordon, som är avsett att föras av gående.

2. vid 4 i utskottets hemställan

av Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Arne Nygren (s), Lilly Bergander (s), Kerstin Andersson i Kumla (s), Helge Klöver (s) och Martin Segerstedt (s), som beträffande *körkortslagen (1977:477)* – under förutsättning av bifall till reservationen nr 1 – anser att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Förslaget till" och slutar med "utskottets sida" bort ha följande lydelse:

Genom den i propositionen föreslagna ändringen i 23 § körkortslagen (1977:477) görs reglerna om omhändertagande av körkort hos den som misstänks för brott mot 4 § trafikbrottslagen i princip tillämpliga på förare av traktorer utan släpfordon och av motorredskap. Det av utskottet föreslagna utvidgade straffansvaret för förare av dessa fordon utvidgar ytterligare tillämpningsområdet för dessa regler; misstanke om brott mot 4 § trafikbrottslagen kommer enligt utskottets förslag med stöd av promillreglerna att kunna riktas också mot den som fört fordonet på annan plats än väg. På motsvarande sätt påverkas tillämpningsområdet för reglerna om körkortsåterkallelse i 16 § körkortslagen. Med anledning härav vill utskottet framhålla att de synpunkter som departementschefen anfört i straffmättningsfrågan bör kunna anläggas även när det gäller körkortsingripanden. Utskottet vill särskilt peka på möjligheten enligt 24 § körkortslagen att om synnerliga skäl föreligger underlåta återkallelse och sätta ned spärrtid. Med dessa uttalanden tillstyrker utskottet bifall till förslaget om ändring i körkortslagen.

